

VIRUS DE ZIKA I EMBARÀS: PREGUNTES I RESPOSTES

Recentment, us han fet una anàlisi de sang per determinar si teniu o heu tingut infecció pel virus de Zika, atès que vosaltres o la vostra parella sexual heu viatjat a un país on s'ha declarat la transmissió activa del virus.

El resultat de l'anàlisi ha confirmat la infecció per aquest virus. Per aquest motiu, us derivem a un hospital de referència per completar l'estudi de possibles repercussions d'aquesta infecció sobre el fetus.

En aquest full informatiu podeu trobar resposta a dubtes que se us plantegin sobre els riscos, actuals o futurs, tant en relació amb la vostra persona com per al fetus, de la infecció pel virus de Zika.

- **Què és el virus de Zika?**

El virus de Zika és un arbovirus del gènere *Flavivirus*. La infecció per aquest virus es contrau mitjançant la picada de mosquits infectats del gènere *Aedes*, i acostuma a generar un quadre clínic lleu amb febre no gaire alta, erupció cutània, conjuntivitis i dolors articulars.

L'1 de febrer de 2016, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va declarar la infecció pel virus de Zika com una emergència global de salut pública arran d'un augment en el nombre de casos de microcefàlia i alteracions neurològiques que s'han registrat en alguns països on s'ha declarat la transmissió del virus. Fins ara, els serveis de la Xarxa de Vigilància Epidemiològica de Catalunya no han detectat cap cas de transmissió del virus de Zika en el nostre país, essent tots els casos notificats infeccions importades de països amb epidèmia declarada.

- **Quins són els símptomes?**

Els símptomes més comuns del virus de Zika són: febre lleu, exantema (erupció a la pell), conjuntivitis, dolor muscular o en les articulacions i malestar general. Els símptomes solen començar entre 3 i 12 dies, amb un màxim de 15 dies després de la picada d'un mosquit infectat i el curs de la malaltia és generalment lleu i es resol espontàniament al cap de 2 a 7 dies des de l'inici de símptomes.

En un percentatge probablement molt baix de casos d'infecció pel virus de Zika poden aparèixer malalties amb complicacions neurològiques i autoimmunitàries, com ara la síndrome de Guillain-Barré.

També pot ser que no hagueu presentat cap d'aquests símptomes, perquè només una de cada quatre persones infectades desenvolupa símptomes clínics associats a la infecció.

- **Quines complicacions pot tenir aquesta infecció en l'embaràs?**

Coincidint amb l'augment de casos d'infecció pel virus de Zika i la seva propagació geogràfica, des d'alguns països afectats per l'epidèmia es va alertar d'un augment dels casos de microcefàlies en nounats. Per aquest motiu, l'OMS va considerar que el virus de Zika podria ser el responsable d'aquestes malformacions quan afecta dones embarassades.

Actualment, s'ha demostrat que hi ha una relació causal entre la infecció materna pel virus Zika i aquestes malformacions en el fetus.

Per aquest motiu, des de l'Agència de Salut Pública de Catalunya s'ha elaborat un protocol d'actuació en dones gestants que han viatjat a països on hi ha transmissió activa del virus. En aquest protocol hi han col·laborat reconeguts experts i societats científiques d'aquests àmbits. Entre les actuacions a realitzar es preveu derivar les dones embarassades infectades pel virus a un centre de referència per completar l'estudi amb tècniques més especialitzades que les que es fan servir de manera habitual durant l'embaràs. També és necessari fer una valoració acurada dels nadons nascuts de mares infectades durant l'embaràs, encara que no hagin presentat símptomes, i dur-ne a terme un seguiment, amb controls i avaluacions posteriors.

Per una altra banda, atès que actualment també hi ha evidència de transmissió sexual del virus a través del semen, en el protocol s'inclouen recomanacions adreçades a evitar la infecció de la dona embarassada si la seva parella sexual ha viatjat a països on hi ha transmissió del virus de Zika. En aquest cas, cal utilitzar preservatiu en les relacions sexuals fins al final de l'embaràs.

- **En què consisteix l'estudi que es farà a l'hospital?**

Com que les alteracions que s'han descrit afecten fonamentalment el desenvolupament del sistema nerviós central del fetus, us realitzaran una ecografia aplicant una tècnica, anomenada *neurosonografia*, que permet visualitzar millor el cervell en formació. Aquesta exploració ocasiona les mateixes molèsties que una ecografia convencional, i, per al fetus, no implica cap risc en absolut.

En el cas que el resultat de l'ecografia sigui normal, us proposaran de fer un seguiment ecogràfic cada 3-4 setmanes fins al moment del part.

- **Què cal de fer mentre duri l'estudi?**

Si no rebeu una indicació específica per part del professional mèdic que us hagi atès a l'hospital de referència, podeu continuar fent vida normal d'acord amb les recomanacions generals que es fan a les dones embarassades.

Si ho desitgeu, podeu seguir els controls habituals en el centre d'atenció a l'embaràs que tingueu assignat i només haureu de traslladar-vos a l'hospital de referència quan us hagin de realitzar les ecografies segons la pauta que tingueu establerta.

- **On tindrà lloc el part?**

En el supòsit que hi estigueu d'acord, el part tindrà lloc a l'hospital de referència on us hagin estat realitzant les exploracions ecogràfiques.

- **Es pot interrompre l'embaràs davant d'una afectació fetal?**

En cas d'afectació severa del fetus i en el marc dels drets reproductius, la dona pot decidir la interrupció de l'embaràs segons la Llei orgànica 2/2010, de 3 de març, de salut sexual reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs.

Els professionals que us atendran a l'hospital de referència tenen experiència en aquest tipus de situacions. En tot moment, us acompanyaran i assessoraran perquè pugueu prendre les decisions en el marc dels vostres valors i preferències.

No dubteu a fer totes les preguntes que cregueu oportunes al professional assistencial que us atengui tant a l'àrea bàsica de salut que us correspon com a l'hospital de referència. També podeu trobar més informació a http://canalsalut.gencat.cat/ca/home_ciutadania/salut_az/z/zika/